

Deloitte.

Zicht op beleid
Provincie Zeeland

Controle jaarrekening 2015

Middelburg, 18 april 2016

Inhoudsopgave

Onderwerp

1. Randvoorwaarden controle
2. Controleaanpak
3. Controleproces 2015
4. Het vermogen
5. Projecten
6. Overige significante balansposten
7. Interne beheersing

1. Randvoorwaarden controle

1. Wettelijke bepalingen:
  - Provinciewet
  - Besluit accountantscontrole decentrale overheden
  - Wet Normering Topinkomens
  - Ontwikkelingen accountantsberoep
2. Controleprotocol 2012 – 2015
3. Goedkeuringstoleranties

<i>Goedkeurings-tolerantie</i>	<i>Goed-keurend</i>	<i>Beperking</i>	<i>Oordeel-onthouding</i>	<i>Afkeurend</i>
<i>Fouten in de jaarrekening (% lasten)</i>	< 1%	> 1% < 3%	-	> 3%
<i>Onzekerheden in de controle (% lasten)</i>	< 3%	> 3% < 10%	> 10%	-

4. Rapporteringstolerantie vastgesteld op 25% van goedkeuringstolerantie
5. Mogelijkheid tot aangeven bijzondere aandachtspunten

2. Controle-aanpak (1)

De controlefases

Pre-auditmeeting

*Inventarisatie
aandachtspunten en
ontwikkelingen.*

Controleplanning

Interim controle

*Financiële beheersing provincie
Zeeland.*

Managementletter

Jaarrekeningcontrole

*Geeft de jaarrekening een
getrouw beeld?
Zijn financiële
beheershandelingen
rechtmatig?*

Controleverklaring + -
rapport

2. Controleaanpak (2)

Enkele kernbegrippen

1. Risicogerichte controleaanpak
2. Bijzondere aandacht voor schattingsposten in de jaarrekening
3. Frauderisicoanalyse
4. Inzet specialisten daar waar nodig

3. Controleproces 2015

1. Status controle:

- Controle 2015 is nagenoeg gereed
- Interne kwaliteitsreview nog af te ronden

2. Verloop controle 2015:

- Belangrijke verbeteringen doorgevoerd in het jaarrekeningproces
- Betere aanlevering jaarrekening + onderliggende documentatie
- Doorlooptijd controle aanzienlijk verkort ten opzichte van vorig jaar

Het vermogen

Ontwikkeling van het eigen vermogen	2013	2014	2015
Stand van het eigen vermogen per 1 januari	140,4	135,5	139,7
Tussentijdse resultaatbestemming tijdens boekjaar	-10,7	-8,6	-3,5
Nog te bestemmen resultaat bij jaarrekening	5,8	12,8	9,0
Totaal (= gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten)	-4,9	4,2	5,5
Stand per 31 december	135,5	139,7	145,2

Weerstandsvermogen	2011	2012	2013	2014	2015
Beschikbare weerstandscapaciteit	115	68	64	61	47
Benodigde weerstandscapaciteit	7	11	24	13	17
Dekkingsgraad	16,4	6,2	2,7	4,7	2,7
Waarderingscijfer	A	A	A	A	A

Weerstandsvermogen staat onder druk:

- meer risico's
- Minder vermogen om risico's op te vangen

Ontwikkeling financiële positie duidelijk aandachtspunt

5. Projecten

Projectcontrol:

- In voorgaande rapportages aandacht gevraagd voor projectcontrol
- Verbetering projectcontrol hoge prioriteit voor de organisatie
- In 2015 handboek projectcontrol geactualiseerd
- Acties in gang gezet ter verbetering / intensivering voortgangsrapportages projecten
- Structuur en cultuur

Waardering:

- Waardering projecten belangrijk aandachtspunt in controle, zoals Waterdunen (rode zone) en Perkpolder
- Geen aanleiding tot (verdere) afwaardering voor beide projecten

6. Overige significante balansposten

Deelneming WST:

- Contante waarde verwachte dividenden hoger dan de boekwaarde van de deelneming

Voorziening Thermphos:

- Onderbouwd op basis van huidige inzichten

Voorziening nonactiviteitsregeling:

- Effect versnelde verhoging AOW-leeftijd verwerkt in boekjaar 2015
- Onderbouwd op basis van diverse parameters

7. Interne beheersing

Aandachtspunten:

Actualisatie procesbeschrijvingen

Ontwikkelen visie op interne controle

Betrouwbaarheid automatiseringsomgeving

Primaire registraties financiële administratie:

- Zelfcorrigerend vermogen toegenomen maar verdere verbeteringen wenselijk
- Gebruik verplichtingenadministratie

Frauderisicoanalyse

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee, and its network of member firms, each of which is a legally separate and independent entity. Please see www.deloitte.com/about for a detailed description of the legal structure of Deloitte Touche Tohmatsu Limited and its member firms.

Deloitte provides audit, tax, consulting, and financial advisory services to public and private clients spanning multiple industries. With a globally connected network of member firms in more than 150 countries, Deloitte brings world-class capabilities and deep local expertise to help clients succeed wherever they operate. Deloitte's approximately 170,000 professionals are committed to becoming the standard of excellence.

This publication contains general information only, and none of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, its member firms, or their related entities (collectively, the "Deloitte Network") is, by means of this publication, rendering professional advice or services. Before making any decision or taking any action that may affect your finances or your business, you should consult a qualified professional adviser. No entity in the Deloitte Network shall be responsible for any loss whatsoever sustained by any person who relies on this publication.